

Pro redakci Vosk(n)oviny je závěr přehlídky, s ohledem na zpracování dvou čísel přehledkového plátku současně, nejnáročnější. Všichni musí zrychlit na tempo téměř vražedné. Poslední dvoučíslo ročníku je na světě a redakční tým prožívá smíšené pocity. Na všechny dolehně nejprve neskutečná únava a úleva, ale vzápětí radost z úžasné spolupráce, a nakonec smutek, že letošní ročník už je minulostí.

Jak se rodí Vosk(n)oviny, díl 6. Co bylo porotou vysloveno a nemělo by zapadnout, letos naposledy, tentokrát k představení Oldřich, Božena a ti druzí

V(n) Grafické zpracování Vosk(n)oviny si žádá spoustu trpělivosti a pozornosti k detailům. Toho se v posledních letech ujal grafik, který tvoří výslednou podobu novin v profi programech. Do nelehké úlohy se vrhá s nadšením, navzdory tomu, že do práce mu kecají dvě hnidopišské redaktorky, přicházející se spoustou otázek začínajících slovy: „A nešlo by...?“

Nejvíce starostí má grafik se stranou věnovanou konkrétnímu představení. Musí na ni totiž vměstnat dva rozhovory, přičemž oba dva svou délkou přesahují vymezený prostor.

Grafik nebojuje jen s dlouhými příspěvky, ale i s vrtochy redaktorek. Uvedme si příklad konverzace ohledně délky seriálu *Jak se rodí Vosk(n)oviny*.

Grafik: Má-li seriál končit na stejném řádku jako hodnocení druhého porotce, tak chci do seriálu ještě jednu větu.

Redaktorka: Pátek končí, divadlo zeje prázdnotou, a nasbíraný materiál už je bezpečně uložený v diktafonech redaktorek.

Grafik: Asi jsem se špatně vyjádřil. Potřebuju prostor zaplnit jednoduchou větou. Příklad: *Jana chodí lesem bosa*.

Noviny získávají finální podobu, jednotlivé kousky jsou na svých místech, grafik texty znovu prochází a kontroluje. Výslednou verzi zasílá redaktorkám a díky předchozím zkušenostem už očekává odpověď: „Je to super, mám jen pár maličkostí“, po níž následuje série fotografií vytištěných novinových stran, hustě popsaných červenými poznámkami. Grafikova práce tedy nekončí...

Václav Veselý

Umění jde často ruku v ruce s vínem. Dáváme si občas sklenku i po shlédnutí divadelním představení. A s těmi je to občas jako s víny. A s víny je to jako s lidmi. Buď mi chutná, nebo nechutná. Každý si najde to své. Tak tomu bylo zřejmě i při posledním soutěžním představení přehlídky. Někomu chutnalo, jiní už „pili“ lepší, někomu nechutnalo. Diváci rozhodli při odcházení domů vložení vstupenek do krabic s nápisy oblíbenosti. Jako divákovi – musím se přiznat – zdálo se mi tohle „víno“ poněkud trpké, fádňá a v dozvuku mdlé. Ovšem jako porotce se tím budu muset zabývat více do hloubky a pokusím se pojmenovat některé aspekty viděné okem člověka, který se divadlem a herectvím zabývá čtvrt století.

Předně jsem čekal něco víc než prázdné jeviště po úvodním roztažení opony. Dekorací bylo poskrovnu, a tak nějak „každý pes, jiná ves“. Nakvašené pradelny v dobových kostýmech, avšak se škopíky v křiklavých pastelových barvách. Text průvodkyně historickou hrou v kancelářských deskách s klipem. Spousta – dle mého zbytečných a nesouvisejících narázek na současné politické dění. Nedotažené fóry. Přehrávané situace a pitvořící se herci. Statické scény připomínající spíše živé obrazy. Někdy nesrozumitelný zpěv mimo rytmus. A pomínu neresppektování divadelních pravidel při pohybu na jevišti, překrývání se a hraní zády k divákům v situacích, kdy to šlo vyřešit jinak. Ale prý se takto běžně hraje i v oblastních kamenných divadlech, takže...

V tomto dotru od pejska a kočičky jsem chvílemi vnímal historickou hru, chvílemi parodii, sem tam komedii i politickou satiru. Slovy režiséra představení to ale byla veselohra, přesněji úlet.

Divadlo je – a mělo by být – o svobodné tvorbě. A pro diváky, nikoliv pro porotu. Každý si během šesti soutěžních představení mohl vytvořit svou představu, jaké „víno“ mu chutná nejlépe.

Oldřich Randula

Jak asi mnozí z vás víte, zpětná vazba, hodnocení, prostě něco, co chceme druhému sdělit tak, aby to nebylo příliš příkré, ale aby zároveň pochopil, co se nám líbilo, co líbilo s výhradami a co nelíbilo, se má podávat ve formě „hamburgeru“ našich dojmů. Ten tvoří dvě poloviny housky nesoucí to pozitivní a hodno pochvaly, zatímco v „masu“ mezi nimi je pokud možno nejmenou namleta kritika, případně „podněty ke zlepšení“. Poslední soutěžní představení pražského souboru Amartum je na základě mých pocitů zhmotněno do hamburgeru, který tvoří dvě tenoučké půlky housky, mezi nimiž na všechny strany trčí pořádná flákota.

Do těsta na jednu polovinu housky se podařilo zamíchat několik dobrých nápadů: zajímavý námět trochu si pohrát s českými dějiny a legendami, doplnit jej o fiktivní postavy a zápletky a to vše propojit s aktuálními tématy dneška.

Těsto na druhou polovinu housky se s vervou, ale vesměs marně, snažilo vyvážit chuť celého pokrmu skromnou scénou, několika povedenými gagy, zdařilými texty písniček a upřímným nadšením a odhodláním všech aktérů podat co nejlepší výkon a pobavit.

Žel, a tímto porušují pravidlo hamburgerové zpětné vazby a měním pořadí vrstev, maso doslova nacpané mezi housky neslo snad všechny atributy nevalné restaurace. A tak jsem dvě hodiny (tedy po 19 obrazů) s vypětím sil přežvykoval sousta něčeho, co bylo statické nebo naopak neuroticky přepohybované, upovídání, místy nudné, sem tam nezázivé a hlavně – bylo toho příliš. Označil bych to jako překořeněné a velmi těžko stravitelné.

Tento konkrétní hamburger by potřeboval přísnou dietu – seškrtat původní text, vynechat celé nepodstatné scény, usměrnit pohyb herců a hereček na jevišti, dodat alespoň základní choreografii a především rozmyslet či vybrat si, jakou chuť má mít. Protože jsem přesvědčen, že to, co soubor Amartum ukuchtil, nemusí nutně působit jako nevábná hotovka ze stánku, nýbrž má v mnoha směrech na to, aby připravil pokrm hodný dobré restaurace.

Vhodné i nevhodné...

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

DS AMARTUM, Praha je divadelní spolek nadšenců, který hraje vlastní hry. Byl založen v roce 2017, a tak hra Oldřich, Božena a ti druzí je teprve jejich druhou inscenací. Na přehlídce Voskovcova Sázava se soubor prezentoval i svou prvotinou Vinetů, Vinetůůů, tehdy ještě pod názvem Ochotníci Jižní Město, a tedy ho sázavští diváci již znají. Soubor se aktivně účastní různých divadelních přehlídek a akcí, kde sbírá zkušenosti i inspiraci pro svou činnost.

Oldřich, Božena a ti druzí je hra převážně nevázná. Vychází z příběhu z dějin českého státu o setkání knížete Oldřicha a prosté dívky Boženy. Zprávy o skutečném průběhu jsou kusé, a to dalo autorovi prostor k vlastní interpretaci. Diváci měli možnost shlédnout fabulaci „co by kdyby“, včetně vskutku nečekaného rozuzlení celého příběhu.

Rozhovor s Vlastimilem Neklapilem, režisérem, hercem, autorem hry i scény a dramaturgem hry Oldřich, Božena a ti druzí

Předloni jste na Voskovcově Sázavě soutěžili s hrou Vinetů, Vinetů jako Ochotníci Jižní Město, nyní se váš soubor jmenuje AMARTUM. Můžete to našim divákům osvětlit?

Ke změně názvu nás vedlo to, že jsme chtěli mít takový kvazi umělecký název, jako mají jiné ochotnické soubory, kde se samo slovo „ochotníci“ vyskytuje spíše výjimečně.

Představení, které jsme letos viděli, je Vaší autorskou hrou. Jaký máte s odstupem času na hru názor? Napsal byste něco jinak?

Určitě bych něco napsal jinak, o tom není pochyb, ale už se na hře asi dá těžko něco měnit. A postupovat tak, že bych sem tam něco škrtl nemohu, protože by se ztratily kontexty. Jinými slovy – pokud bych chtěl hru, třeba na základě toho, co teď vím, upravit, znamenalo by to ji víceméně přepsat.

Prozradíte, co plánujete do budoucna?

Představení se jmenuje Zločin v přístavní křmčě. Nejde o komedii, je myšleno jako vážná detektivka s písněmi. Hra bude celkově kratší, počítáme s tím, že by se většinou hrála jako jednoaktovka, ale případně můžeme udělat i přestávku, pokud bude zásobený bufet (smích).

Na hodnocení poroty jste inscenaci nazval úletem, bylo to tak v plánu od začátku?

V plánu od začátku bylo, že to nebude nic, co by se dalo jednoznačně žánrově zařadit, protože si myslím, že jednoznačně žánrově zařaditelných her jsou mraky.

Co Vás vedlo k tomu, že jste si přidal roli Jaromíra? Jedná se o Vaši první roli?

Já jsem samozřejmě nebyl amatérským hercem, natož profesionálním, to už vůbec ne, ale dlouhé roky jsem zpíval ve sboru, kdysi jsem hrál v big

beatu, takže pro mě stát na jevišti není něco, z čeho bych se rozklepal. Poté, co jsem roli Jaromíra napsal, jsem si uvědomil, že nikdo jiný ji neupřívá.

Pokud byste musel volit mezi hraním a režii, co byste si vybral?

To je dobrá otázka. Asi tak – baví mě psát, ale celkem i hrát. Pokud by byla otázka postavená tak, jestli bych raději chtěl napsat vlastní hru nebo hrát ve hře někoho jiného – to bych si musel rozmyslet.

Máte někoho, kdo sedí v hledišti a sleduje hu, když Vy zkoušíte svou roli na jevišti?

Musím se spolehnout sám na sebe. A přiznávám, že hlavně co se týče hlasového projevu, jsem byl po našem představení v Zatci „sprdnut“, že mě bylo vzadu málo slyšet. Takže jsem trošku přidal, a od té doby víc, „forsírují“, aby mě bylo slyšet i v „národáku“.

Letos se ptáme všech bez rozdílu na téma odvaha. Považujete se za odvážného člověka?

Jde o to, o jaký typ odvahy by se jednalo, protože je to vlastnost, která se dá obtížně specifikovat. Já, vzhledem k tomu, že jsem již kmetem, jsem si prošel různými obdobími života. Někdy jsem měl pocit, že jsem strašně odvážný, a někdy, že nejsem tak odvážný, jak bych měl být. V současné době jsem takový, jak to říct, jedovatě odvážný. Moje odvaha se projevuje pouze slovy, nechodím se prát, ale když se mi něco nelíbí, tak to tomu dotyčnému řeknu z očí do očí.

Rozhovor s Katkou Brouk, herečkou DS AMARTUM z Prahy

Jak jste se dostala k divadlu, k souboru?

Odjakživa jsem snila o tom, že budu dělat divadlo, dokonce jsem po maturitě měla mimo jiné podanou přihlášku na DAMU. Když jsem si potom přečetla, co tam všechno chtějí, zjistila jsem, že kotoul letmo, hvězdu a podobně tedy fakt nezvládnou, tak jsem ke zkouškám ani nešla. Před třemi lety jsme se stěhovali na Jižní Město, a ve schránce byl místní plátek Prahy 11, ve kterém byl inzerát, že se bude zakládat ochotnické divadlo a kdo má zájem, ať přijde na schůzku. Na schůzku jsem přišla, poznala pana režiséra a u divadla zůstala.

Co Vás na herectví nejvíce baví?

Strašně moc věcí, nevím, co mám říct první. Hrozně mě baví interakce s diváky. Když něco uděláte nebo řeknete a lidé na to nějakým, ideálně pozitivním, způsobem reagují. Vlastně i to, že na jevišti si člověk může vyzkoušet věci, které by v normálním životě nezkusil, může být, kým chce.

Jak jste zjistila, že Vás divadlo baví? Byla jste třeba „třídním šaškem“?

To je docela zajímavé, třídním šaškem jsem nebyla, to určitě ne. Spíš jsem byla ten typ, co obrázel všelijaké recitační soutěže. Ještě téměř celou základní školu jsem absolvovala za minulého režimu, a když se mělo něco recitovat, například u příležitosti výročí, tak jsem tam většinou chodila já.

A v rodině nějaké umělecké vlohy máte?

Můj otec si zakládal na tom, že hrál na střední škole divadlo. Hrál Julii (smích). To je asi jediná zkušenost

s kulturou, co u nás v rodině byla. Jediný člověk švihnutý uměním byl dědeček, ale ten se zabýval malířstvím.

V této hře hrajete ráznou matku Oldřicha, je Vám role povahově blízká?

(smích) Kdybyste se zeptali všech ostatních, tak by vám možná potvrdili, že jsem rázná, ale určitě nejsem až tak rázná. Nechodím doma s bičíkem (smích).

Co děláte jako občanské povolání?

Jsem překladatelka ze španělštiny a do španělštiny na volné noze, a částečně korektorka. Miluji jazyk, čtení a překladatelství mi pomáhá i v divadle. Čím širší přehled člověk má, tím lépe jakoukoliv roli dokáže ztvárnit.

Jak vnímáte odvahu, co je odvážné?

Podle mě je odvaha stát si za svým názorem.

Jak to vidí divadelníci

- Představení popřelo všechna divadelní pravidla.
- Hrají pro radost, baví je to, užívají si to, jen by s tím neměli trápit diváky.
- Chvilími bylo představení vtipné, chvílemi v něm bylo až moc jednosměrných narážek na současnou politiku.
- Co na to mám říct...?
- Celkově bych hru zkrátil, hlavně druhá polovina byla zdlouhavá. Místo dvou hodin by stačilo seškrtnání na hodinku a čtvrt, bez přestávky.
- Raději bych si snad pustil TV Barrandov.
- Jsou představení, která mi nesedla. Tohle patří mezi ně.

... přehlídka v tužce

Výsledky hlasování

líbilo	57
líbilo s výhradami	26
nelíbilo	6

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutí představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Všetchna vydání V(n) budou postupně zveřejňována na webu a facebooku DS Jiřího Voskovce a též na facebooku přehlídky Voskovcova Sázava na odkazech:

www.divadlo-sazava.cz

www.fb.com/dsjvs

www.fb.com/voskovcovasazava